

Cena numeru
200.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Miesięcznie 4.300.000.
Odnoszenie do domów 200.000

Z przes. poczt.

Miesięcznie 6000.000
za Łodzią egz. 20.000 drożej

Konto P.K.O. 60594.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 6-8 pp

Artykułów i listów anonimowych nie помеща się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEŻNY OD ZADNEJ PARTJI.

Sobota, dnia 5 kwietnia 1924 r.

Obrońca polskich przestworzy.

Podczas tegorocznych obrad w Sejmie nad ustawą o powszechnym obowiązku służby wojskowej, przemówienia posłów różniące się w wielu ważnych szczegółach, miały jedną wspólną nutę. Była to nuta melancholijna, gdy mówcy po rozważaniach nad okresem służby. Liczbą rekruta, masą ludności dochodzili do naszych granic i ich obrony. Istotnie te 5,100 km. obwodu, w tem 1,400 km. granicy od strony Rosji, ponad 1,800 km., granicy od strony Niemiec po obu stronach i od wschodu i od zachodu, nie zaopatrzonych w żadne naturalne (wyjąwszy Polesie) przeszkody terenowe — dają wiele do myślenia. A przytem położenie głównych ośrodków Państwa tego rodzaju stolica kraju — Warszawa o 160 km. niespełna do Prus Wschodnich, stolica najbardziej prawdopodobnej napaści, stolica druga, północna — Wilno odległa za ledwie o 30 km., od granicy państwka, które też zaliczyć trudno do naszych przyczółków, zaś główny motor życia gospodarczego i główny arsenał naszych środków obronnych — Zagłębie Węglowe otwarte do napaści każdej chwili i do opanowania od jednego uderzenia.

Mamy państwo własne, położone geograficznie niezbyt korzystnie, o granicach rozciągniętych i łatwych do zaatakowania, że źle zabezpieczonymi głównymi środkami życia. Ale nie jest ono nie do obronienia, jeżeli się tylko wykorzysta te środki obronne, jakie daje tak obficie technika nowoczesna. I tu bodaj trzeba pójść odrazu za przykładem naszych niedawnych przodków i wraz z nimi szukać tam w chmurkach i w przestworach pod — niebnych ratunku, kompensacji wobec niekorzystnych warunków terenu, tutaj na ziemi. Obecnie człowiek może wlatywać ku lazurom niebios nie tylko na skrzydłach ideału; teraz ma on już do rozporządzenia skrzydła dla materialne, wytrzymujące napór wichru i stanowiące element układowy cudownego aparatu poruszanego działaniem motoru separatki koni parowych. Lotnictwo (jak i łódzie podwodne) — oto broń narodów, które chcą zachować swą niepodległość przed napaścią zachępnego sąsiada, choćby pod wielką wagą dążeń silniejszego Lotnictwo — oto broń wymarzona narodów rycerskich typu nowoczesnego. Choć młode w zastosowaniu do celów wojny, posiada ono już bogatą przeszłość. W wojnie światowej odegrało rolę wybitną i wojna to była zarówno probierzem jego wartości, jak i polem zadziwiającego rozkwitu.

Lotnictwo — służba wywiadu, służba łączności, i sporadycznych napadów niszczycielskich rozrosła się do rozmiarów osobnej broni, wyrasta na osobną armję z samodzielną strategią i taktyką, ba — jak chcą niektórzy na osobną siłę zbrojną, trzecią powietrzną obok lądowej i morskiej, straszną dla tych obu, gdy jest przeciw nim. Aeroplany odegrały pierwszorzędną rolę w walce z łodziami podwodnymi Niemiec i angielski lord admirał Fischer swój pogląd na stosunek tego nowego rodzaju broni do floty wojennej streścił w zdaniu: „pancernik umarł — zastąpi

go płatowiec“. Zdanie tak brzemiennie dla Anglii swą treścią potwierdził inny autorytet tego kraju sir Percy Scett, mówiąc: „pancernik umarł: przyszłość należy do lotnictwa, którego rozwój uwypukla się coraz bardziej“.

To są doświadczenia i oświadczenia, niedawnej przeszłości. Co mówi teraźniejszość i jakie są widoki przyszłości najbliższej? Teraźniejszość w tej sprawie oświeśla wymownie, pierwszoplanowa pozycja lotnictwa w hierarchji państwowej w budżecie i w życiu ogólnem krajów. Stany Zjednoczone posiadają samodzielny urząd lotnictwa, który w budżecie państwa pochłania 106 mil. dolarów rocznie, i stara się, jako lotnictwo cywilne opierać komunikację pocztową expressu, na początek między Nowym Yorkiem i Waszyngtonem, oraz stworzyć stałą komunikację lotniczą przez Atlantyk.

W Anglii istnieje ministerstwo lotnictwa z budżetem ponad miliard franków złotych rocznie, świeżo zwiększonym o nowe pół miljarda franków zł. (20 mil. f. st.). Budżet ten nie obejmuje oczywiście kolonii.

Francja posiada podsekretariat stanu do spraw lotniczych i budżet 233 mil. fr. Włochy osobny komisarjat przyczem „wysokim komisarzem“ lotnictwa jest premier Mussolini Niemcy, krępowane przepisami traktatu Wersalskiego, lotnictwo wojskowe, jawnie mają dość skąpe; ale też ani ich flota powietrzna, ani budżet na ten cel przeznaczony, nie daje zgola miary ich siłom faktycznym w tej dziedzinie. Cały swój impet złożyły Niemcy w lotnictwo cywilne, specjalnie w rozwój komunikacji powietrznej, w przygotowanie wielotysięcznej armji pilotów i techników lotniczych. Te usiłowania dały już takie wyniki, że Hindenburg mówił niedawno z właściwą mu brutalną otwartością: „Będziemy mieli swój odwet na Francuzach: w przyszłej wojnie floty powietrzne odegrają wielką rolę“. Zaś inny przywódca wojskowy pobitych Niemiec dodawał otuchy swym rodakom słowami „przyszła wojna będzie wojną w powietrzu. Rola lotnictwa z lat 1914—1918 była za ledwie słabym tej wojny zarysem“. Jeżeli o Rosji mówi się, że jedynym rodzajem przemysłu tam naprawdę prosperującym jest — to przemysł wojenny, dotyczący w pierwszym rzędzie lotnictwa. Rosja posiada 9 fabryk samolotów, 4 fabryki motorów lotniczych pod kierunkiem doświadczonych techników niemieckich i własnych. Rosja posiada w Moskwie Akademię floty powietrznej i Wyższą szkołę czerwonej floty pow. tamże: zdołała stworzyć prawidłową komunikację lotniczą na linii Moskwa—Charków,—Rostow—Tyflis, obsługiwana zresztą przez pilotów niemieckich.

A u nas? Zaczątki lotnictwa posiadamy. Jest tego niewiele. Krępuje tutaj nasz rozmach stan skarbu fatalny z jego skutkami budżetowymi. Bo czyż może rozwinąć się lotnictwo w koniecznym tempie przy budżecie 3 mil. fr. zł., jakim rozporządza. Tymczasem niewatpliwe opóźnienie, niewatpliwa niż

Uzdrowienie waluty polskiej

w znacznej mierze zależy będzie od tego, czy nareszcie odbywać się zacznie bez drogich a zbytecznych wyrobów zagranicznych. Polski przemysł kosmetyczny sprostać może dzisiaj wszelkim wymaganiom. Polecamy zwłaszcza

KALIA perfum
KALIA Woda kolońska
KALIA Lot on
KALIA Puder
KALIA Mydło
KALIA Brylantyna

773 1

J. & S. STEMPNIWICZ, Fabr. Perfum i Kosmet.

w oznaniu.

Oddziały: Warszawa Kraków Radom
Ks Skorupki 8. Rynek Trowny 46. Piaski 12

szłość naszą możemy wyrównać tylko przyspieszając tempo rozwoju. I oć tego właściwie zależy nie tylko przyszłość, lecz sam byt Polski, jako państwa niepodległego — od takiego tempa organizacji naszej armji powietrznej. Początek został zrobiony. Polska z racji swego sojuszu z Francją ma od roku należyte kierownictwo lotnictwa wojskowego w osobie generała Leveque, szefa departamentu. Gen. Leveque zabrał się do pracy z właściwą mu systematycznością i darem obcowania całości i z wyników pracy jest na ogół zadowolony. Stwierdził nam na łącznej podkomisji lotniczej Sejmu i Senatu, że Polacy, jak się okazuje, stanowią doskonały materiał do służby lotniczej. Można uznać trafność tej obserwacji życzliwego cudzoziemca — fachowca. Istotnie naród Polski ma liczne wady, podnoszone i podkreślane nieraz po nad miarę, posiada jednak zalety: niesłuchanie ważne, na żołnierza, szczególnie na żołnierza lotnika: zapał, odwagę, szybkość decyzji, zreczności żyłkę do hazardu. Te zalety ujęte w karby dyscypliny kierownictwa kompetentnego, mogą dać rezultaty wyśmienite, a tak niezbędne w sytuacji strategicznej naszego Państwa. Stać się to jednak może, gdy ministerstwo wojny, gdy rząd udzieli naszemu lotnictwu tej opieki i tego poparcia na jakie zasługuje jego doniosłość dla kraju. Administracja państwowa musi uczynić wszystko, co do niej należy, aby założyć nareszcie podwaliny faktyczne pod własny przemysł lotniczy, bo bez własnego przemysłu nie masz samodzielnego lotnictwa, zaś bez lotnictwa nie masz bezpieczeństwa Państwa. Administracja musi dać ramy dla rozwoju lotnictwa, a więc organizować komunikację lotniczą w Polsce, szkolnictwo wojskowe i cywilne, powiązać ruch lotniczy naszego kraju z krajami zaprzyjaźnionymi.

Gdyby jednak uczyniła to wszystko w stopniu nawet dokonany nie podoła zadaniu bez czynnej pomocy całego społeczeństwa

Wojny ostatnich czasów były to wojny już nie dynastji, ani rządów, ani państw — narodów. Wojny przyszłości będą nimi w jeszcze wyższej mierze. Jeżeli zatem stało się dogmatem wiary fachowców, że przyszła woj

Echa japońskiej katastrofy
trzęsienia ziemi.

Oto jedna ze zwykłych scenek w Japonii po katastrofie trzęsienia ziemi. Listonosz w Tokio biedzi się wśród ruin miasta nad odnalezieniem domu jednego z adresatów.

na rozegra się najpierw i głównie w powietrzu, zastosujemy się do tego aksjomatu i w imię bezpieczeństwa kraju skierujemy uwagę nie tylko naszej administracji państwowej, lecz i całego społeczeństwa na konieczność stworzenia w Polsce i rozwinięcia lotnictwa. Społeczeństwo musi zrozumieć że tu chodzi o sprawy jego życia lub śmierci, że dla słabych teraz bardziej niż kiedykolwiek nie masz litości i że w jego ręku spoczywają losy. Społeczeństwo musi dać poparcie rządowi w pracach nad rozwojem lotnictwa, i zadanie tych prac, przynaglać jego energję.

Należy, jak w Niemczech, od lat najmłodszych, już wśród młodzieży szkolnej krzewić zamiłowanie do lotnictwa, uczynić zeń sport popularny, obdarzony największym poparciem i kultem, stworzyć w kraju atmosferę zainteresowania lotnictwem i zrozumienia jego wagi

Dr. Jan Załuska.

TELEGRAMY.

POSEŁ CHŁAPOWSKI OBEJMUJE
URZĘDOWANIE.

PARYŻ 4,4 (PAT) Poseł polski w Paryżu Chłapowski został przyjęty dziś o godz. 10 rano przez Poincarę. O godz. 4 popoł. poseł Chłapowski wręczył prez. Millerandowi listy uwierzytelniające.

ZADAWALNIAJĄCY PRZEBIEG ROKO-
WAN POLSKO-SOWIECKICH.

WARSZAWA 4,4 (PAT) Na wczorajszym posiedzeniu delegacji polsko-sowieckiej w sprawie konwencji kolejowej w szczególnej dyskusji okazało się, że między projektami konwencji obu stron niema zasadniczo niczego, co by się szczególnie różniło. Celem uzgodnienia pierwszych 8-miu artykułów konwencji, wyłoniona została z pośród członków obu delegacji podkomisja, która ma przygotować redakcję tych artykułów na dzisiejszym posiedzeniu.

NIESPOKOJNY KRAJ.

LONDYN 4,4 (AW) Prasa angielska donosi jednomyślnie, że położenie w Irlandji staje się coraz bardziej niepokojące z powodu

Wyrok w sprawie Bagińskiego i Wieczorkiewicza

Bombiarze powtórnie skazani na śmierć.

WARSZAWA 4,4 (PAT) W sądzie okręgowym wydano wyrok, skazujący por. Bagińskiego i Wieczorkiewicza na karę śmierci.

Sąd wojskowy wydał wyrok, uniewinniający obu oskarżonych w zarzucie udziału w zamachu na uniwersytet warszawski.

Natomiast zatwierdził wyrok za pozostawienie przestępstwa, skazując obu podsądnych na karę śmierci przez rozstrzelanie i wydalenie z wojska, z tem, iż pierwszy rozstrzelany będzie Wieczorkiewicz, a drugi Bagiński.

Z SEJMU.

Odaremniony atak na Policję Państwową.

WARSZAWA 4,4 (PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmu po odesłaniu szeregu ustaw w pierwszym czytaniu do komisji, przyjęto w pierwszym i drugim czytaniu ustawę o społecznym pośrednictwie pracy. Ustawa ta nadaje organizacjom społecznym prawo pośrednictwa w pracy, wprowadzono tylko kontrole ze strony państwa, droga składania sprawozdań. Opłaty wynoszą 5 proc., od pborów pierwszego miesiąca i mogą być ściągane tylko od pracodawców. Przyjęto również w drugim i trzecim czytaniu ustawę o opłatach od kart do gry na rzecz „Czerwonego Krzyża”.

Następnie po referacie posła Bartla o ustawie o poczcie, telegrafii i telefonach i po dyskusji, która się wywiązała, samą ustawę przyjęto w drugim czytaniu wraz z poprawkami, z których wymienić należy, poprawkę posła Sommersteina, w myśl której upoważnia nie poczty do otwierania przesyłek pocztowych niedoreczonych i uszkodzonych, nie rozciąga się na przesyłki listowe, oraz poprawkę posła Putka, w myśl której została zwolniona od opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych wszystkie służbowe przesyłki władz, oraz organizacji samorządowych, jeżeli są nadawane w wykonaniu zleceń władz rządowych. W ten sposób przyjęta nowa ustawa reguluje również dotychczas nieuwzględnioną dziedzinę radiotelegrafii i radiotelefonii, zaliczając je do wyłączności państwowych, daje jednak ministrowi przemysłu i handlu prawo udzielania koncesji.

Następnie przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę o władzach górniczych poczem po przyłączeniu ustawy o pomocy ludności niektórych powiatów Małopolski, do kniętych gradobiciem, przystąpiono do głoszenia wniosku w sprawie gwałtów dokonanych przez policję państwową.

Uzasadniał nagłość wniosku poseł Cyprian.

W dyskusji zabrał głos minister spraw wewnętrznych Hibner i oświadczył, że przez kilka dniami wydane zostało rozporządzenie do wszystkich organów policji, aby w każdym wypadku stwierdzenia bicia przez policję, winny niezwłocznie został zwolniony z służby, a sprawa oddana do rak prokuratora.

W głosowaniu nagłość odrzucono, także również nagłość wniosku PSL, w sprawie nadużyć policji w Dunilowiczach, ziemi Wileńskiej i sprawie zniesienia zarządzeń gwałtownych nietykalsko poselska. Ta ostatnia nagłość została odrzucona 124 głosami przeciw 119.

Posel Skowronek uzasadniał nagłość wniosku w sprawie aresztowania Polaków w Śląsku pruskim, przyczem podkreślił, że władze pruskie przeprowadzając aresztowania mają na celu sterylizowanie ludności polskiej celach politycznych.

Nagłość prawie jednomyślnie przyjęto. Następne posiedzenie w poniedziałek. Na porządku dziennym między innymi sprawozdanie komisji budżetowej o przewidywanym budżetowym na drugi kwartał br.

Projekt rzeczoznawców będzie
doreczony Niemcom.

Co uchwaliła komisja rzeczoznawców?

WIEDEN 4,4 (PAT) „Neue Freie Presse“ donosi z Paryża, że komisja odszkodowań stosownie do art. 234 traktatu pokojowego ma zamiar dać rządowi niemieckiemu możliwość wypowiedzenia się w sprawie projektów rzeczoznawców.

Rząd niemiecki będzie musiał oświadczyć, czy gotów jest przyjąć projekt rzeczoznawców. Zdaniem dziennika wszelka wymiana poglądów między sprzymierzonymi przed decyzją rządu niemieckiego, jest bezprzedmiotowa.

PARYŻ 4,4 (PAT) Według „New York Herald“ koła dobrze poinformowane są, że rząd niemiecki przyjął projekt komitetu rzeczoznawców, podnosząc, że cały plan może się rozbić, o ile kontrakt z M. I. C. U. M. nie zostanie odnowiony.

PARYŻ 4,4 (PAT) „Informatin“ donosi, że rzeczoznawcy ustalili wysokość spłat niemieckich po upływie terminu moratorium na 2 i pół miljarde marek w zlocie, rocznie, przy

czem użyta ma być metoda umożliwiająca podwyższenie rat spłacanych rocznie, w miarę odzyskiwania zdolności płatniczych przez Niemcy. Rzeczoznawcy proponują w miejsce dotychczasowego systemu indeksu jednolitego prowadzenie systemu indeksu wielokrotnego. Komisja odszkodowań ustali na podstawie tego indeksu w każdym roku po upływie moratorium wysokość spłat, które Niemcy mają uiszczyć. Według „Petit Parisien“ rensko-westfalska sieć kolejowa będzie stanowiła specjalny oddział niemieckich kolei państwowych. Dochody brutto z tych kolei będą wpływały bezpośrednio do Banku emisyjnego, podczas gdy dochody z innych kolei będą wpływały bezpośrednio na rachunek komisji odszkodowań, z tego powodu żadne dochody z rensko-westfalskiej sieci kolejowej nie będą wpływały do niemieckiej kasy państwowej.

Votum zaufania dla rządu Poincaré'go.

PARYŻ 4,4 (PAT) Izba uchwaliła votum zaufania dla rządu 408 głosami przeciw 131.

terroru zbuntowanych oficerów. Władza republikańska traci zupełnie panowanie nad sytuacją i nie mając poparcia nie może przeprowadzić swoich zarządzeń mimo że de Valera ogło

si list otwarty w którym stwierdzi, że moment obecny do podjęcia akcji zbrojnej uważa za nieodpowiedni. Dezorganizacja władz republikańskich rośnie coraz bardziej

Jeszcze o republice żydowskiej.

Czy to nowa utopia żydowska, czy po-
myśl realny, możliwy do urzeczywistnienia?

Żydowska agencja telegraficzna donio-
sła, że Abraham Bragin, ten sam, który orga-
nizował wystawę rolniczą w Moskwie, złożył
rządowi rosyjskiemu projekt utworzenia jesz-
cze jednej republiki związkowej w Rosji, mia-
nowicie żydowskiej na południowych obszar-
ach Rosji, nad wybrzeżem Morza Czarnego
i Azowskiego, od Akermanu (historycznego
Białogrodu) po Berdiańsk, z dołączeniem do
tych obszarów półwyspu krymskiego. Obszar
ten wynosiłby około 14 mil. hektarów z któ-
rych dwa miliony jest jeszcze przestrzeni ste-
powej nieuprawnej.

Po całej Europie rozbrzmiewa jedno py-
tanie: co robić z żydami, Rosja od dawna
uciekła się do odpowiedzi za pomocą noża.
I teraz groźba ta wisi nad nimi. W tej ko-
rzystnej chwili rząd rosyjski wystąpił z pro-
jektem utworzenia republiki żydowskiej na po-
brzeżu czarnomorskim. Zdawałoby się, że
jest to jeden z tych iluzorycznych pomysłów,
które są poszukiwaniem drogi — bez wyjścia.
A jednak niewątpliwie posiada on najwięcej
podstaw do zrealizowania.

Przedewszystkiem pamiętać należy, że
w miejscowości wybranej już się znajduje
ogromna liczebnie ilość żydów. Miasta nad-
morskie i punkty handlowe przepelnione ni-
mi. Jeśli tedy z obszaru, przeznaczanego na
Republikę, utworzy się odrębne ciało auton-
omiczne, można się spodziewać ogromnych ko-
rzyści dla republiki z państwa. Naród żydow-
ski, znalazłszy się w dogodnych dla siebie wa-
runkach pracy, będąc niejako w domu, u sie-
bie, nie prześladowany, nie krepowany w roz-
woju swoich zdolności, może leż wykorzystywać i
rozwinąć wszechstronnie bez szkody dla in-
nych. Żydzi potrafią wyzyskać przyrodzone
bogactwa kraju, a pamiętajmy, że są to skar-
by wielkie: nad Donem węgiel, nad Dnieprem
w Krzywym Rogu żelazo.

Żydzi, usadowieni w tej swojej repu-
blice, mogą odegrać w handlu taka sama rolę
jaka w wiekach średnich odegrali Włosi: stać
się pośrednikami między Rosją, wschodem a
zachodem. Same dotychczas porty krymskie,
Odesa, Mikołajów i inne ożywią się nie tylko
ruchliwością kupiecką żydów, ale do pomocy
im przyjdzie wielki kapitał żydowski, znalazł-
szy dla siebie w handlu o wiele pożyteczniej-
sze pole do pracy niż zakulisowe wicherzenia
finansowe.

Jeśli Rosji uda się urzeczywistnić plan
stworzenia republiki żydowskiej nad Morzem
Czarnym, zrobi ona początek w kierunku roz-
wiązania jednego z najtrudniejszych problem-
ów życia europejskiego — kwestji żydow-
skiej. W sensie, apatyczne życie ruskiego spo-
łeczeństwa, niezdołnego do wytworzenia sił
produkcyjnych, republika czarnomorska wpro-
wadzi nowe pierwiastki, nowy ład, a wielkie
obszary Rosji, drżemiące w nieudolności,
ożywi.

W republice czarnomorskiej znajdą
żydzi sąsiednich państw pożądaną ostoję i bę-
dą mogli odpyływać tam bez przymusu i gwał-
tu, a na polu wzajemnych interesów handlo-
wych znajdzie się droga do większej wzajem-
nej wyrozumiałości.

Niezależnie od tego rząd sowieków znaj-
dzie w republice żydowskiej większe poparcie,
a dla narodu rosyjskiego otworzy nowe życie
pisze w „Kurjerze Poznańskim” Pr. Ranita
Gawronek.

Z komisji sejmowych

WARSZAWA 4,4 (PAT) Sejmowa ko-
misja do walki z drożyzną po zakończeniu dy-
skusji nad sprawozdaniem nadzwyczajnego
komisarza do walki z drożyzną, przyjęła do
wiadomości to sprawozdanie, oraz stwierdzi-
ła konieczność utrzymania państwowej inge-
rencji, w sprawie walki z drożyzną i opieki
nad interes. konsumenta, a przedewszystkiem
zniżenia cen artykułów fabrycznych
nie stojących w żadnym stosunku do niżki
cen produktów rolnych.

Kosztowne samobójstwo.

Oryginalna zemsta dyrektora kopalni.

BUDAPESZT 4,4 Z Karlsburga dono-
szą o niezwykle wypadku. Dyrektor jednej
z tamtejszych kopalń, Jakób Dantschlin, po-
pełnił samobójstwo w ten sposób, że zamknął
się w budynkach kopalni, uprzedzając przed-
tem pracowników, aby nikogo w szybach nie

było i wysadził się razem z kopalnią w po-
wietrze. Dantschlin, który pracował tam dłu-
gie lata, doprowadził kopalnię do rozkwitu.
Przyczyną samobójstwa była niesprawiedli-
wość właścicieli kopalni w stosunku do dena-
ta. Straty wynoszą olbrzymie sumy.

Porzuchy w Zagłębiu Dąbrowskim.

Krwawe starcia z policją.

WARSZAWA 4,4 Wydział prasowo-po-
lityczny Prezydium Rady Ministrów komuni-
kuje: Według otrzymanych urzędowych in-
formacji, zajścia w Zagłębiu Dąbrowskim w
ostatnich dniach miały przebieg następujący:
Opierała się na nieuzasadnionem mniemaniu,
że umowa górnicza zawarta ostatnio na Gór-
nym Śląsku na zasadzie obowiązującego tam
ustawodawstwa, pociągnąć ma za sobą znie-
sienie 8-godzinnego dnia pracy i angielskiej
soboty w pozostałych dzielnicach Rzeczy-
spolitej. Klasowy związek zawodowy górniczy
proklamował w dniu 2 bm. strajk generalny na
wszystkich kopalniach. Robotnicy tegoż dnia
demonstrowali na poszczególnych kopalniach,
przyczem na kopalni „Czeladź” podniecony
tłum zaatakował policję, raniąc lekko dwóch
policjantów kamieniami, poczem został rozpro-
szony bez użycia broni.

W dniu 3 bm. na tej samej kopalni
tłum podburzony przez agitatorów, ze wzglę-
du na brak gotówki, przybrał groźną posta-
wę i rzucił się na biuro dyrekcji kopalni. Pod-
czas gdy część napierająca na front budynku
tłumu rozproszyła policja konna, inna część

tłumu natarła od tyłu na dom, gdzie mieścił
się posterunek policji państwowej. Z tłumu
padło w kierunku policji kilka strzałów rewol-
werowych, a nadto rzucono granat ręczny,
który eksplodował. Policja w obronie własnej
użyła broni palnej, raniąc ogółem 14 robotni-
ków, z których dwóch zmarło. Przez cały
czas zajścia policja była obrzucana przez tłum
kamieniami ceglami i kawałkami żelaza, wsku-
tek czego zraniono jednego oficera policji i 19
policjantów, wtem jednego ciężko. Po tych
zajściach spokój przywrócono. Na miejsce
zajścia przybył prokurator i sędzia śledczy,
dla spraw szczególnej wagi, którzy rozpo-
częli śledztwo i badania aresztowanych osób.

BEDZIN 4,4 (PAT) W związku z zaj-
ściami przybył tu wojewoda Bilski, delegowa-
ny przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

WARSZAWA 4,4 (PAT) Minister
spraw wewnętrznych Huebner delegował do
Będzina naczelnika wydziału bezpieczeństwa
w min. spraw wewnętrznych Pileckiego.

Minister Pracy zaś delegował inspekto-
ra Ulanowskiego.

Z ostatniej chwili.

W POZNANIU ZAWALIŁ SIĘ MOST.

POZNAN 4,4 (PAT) Dziś o godz. 11
min. 30 zapadł się do wody, wskutek podmy-
cia filarów część południowa mostu tumskie-
go na Szybieniu od strony Hawliszewa na dłu-
gości około 10 m. Ofiar w ludziach nie było.
Policja zamknęła natychmiast most dla ruchu
pieszego i kołowego. Prezydent miasta Rataj-
ski przybył jeden z pierwszych na miejsce
wypadku.

ROBOTA PROWOKATORÓW.

WARSZAWA 4,4 (PAT) Wydział pra-
sowo-polityczny prezydium rady ministrów
komunikuje: Według otrzymanych urzędow-
wych wiadomości dzień wczorajszy przeszedł
zupełnie spokojnie. Na odbytej w Będzinie
konferencji wojewody kieleckiego z posłem
Stańczykiem, oraz reprezentantami centralne-
go związku górniczego, przedstawiciele robot-
ników stwierdzili, że strajk w zagłębiach gór-
niczych wywołany jest wyłącznie z powodu
umowy Górnośląskiej, wobec czego zakoń-
czenie jego uzależnione jest jedynie od prze-
biegu strajku na G. Śląsku. Zdaniem mas ro-
botniczych zajścia w „Czeladzi” wywołane
były

przez prowokatorów.
a strzały, które padły w stronę policji nie
pochodziły od zorganizowanych robotników,
którzy nie czynią zarzutów policji. W dniu
dzisiejszym spodziewany jest przyjazd kilku
posłów, sejmowych do zagłębia Dąbrowskiego,
którzy następnie udać się mają na G. Śląsk.

KLAMLIWE WIEŚCI.

WARSZAWA 4,4 (PAT) Wydział poli-
tyczno prasowy prezydium Rady ministrów
stwierdza, że pogłoska podana przez niektóre
dzienniki o spodziewanem ustąpieniu ministra
spraw zagranicznych Zamojskiego, ze względu
na zły stan zdrowia jest zupełn. bezpodstawną.

UCZA SIĘ OD NAS...

WIEN 4,4 (PAT) „Neue Freie Presse”
donosi z Monachjum, że władze bawarskie
i saksoński w celu przeszkodzenia wywozowi
waluty niemieckiej wydały rozporządzenie, za-
braniające czasowojazdy zagranicę.

STIEKŁOW - NACHAMKES

P. PRZEKUJE SZABLA.

MOSKWA 4,4 (PAT) „Izwestia” za-
mieszczają artykuł pod tytułem: „Za wszelką
cenę” w którym dowodzą, że zawładnięcie
przez Rumunję Besarabją jest bezprawne,
oraz atakują Rumunję za to, że nie zgodziła
się na najprostsz. wyjście z sytuacji, jakim
byłby plebiscyt. Rosja, piśze dziennik, za
dną cenę nie zgodzi się na pozostawienie Be-
sarabji przy Rumunji i za wszelką cenę bę-
dzie dążyć do jej odebrania.

CHINSKO - SOWIECKIE NIEPOROZU-
MIENIE.

BERLIN 4,4 (PAT) Według wiadomo-
ści z Pekina rząd chiński zmierza podpisać
z rządem sowieków układ, o ile ten ostatni
zobowiąże się ewakuować Mongolie.

NIE CHCA PŁACIĆ APANAŻY.

ANGORA 4,4 (PAT) Zgromadzenie
narodowe postanowiło zaniechać wypłacania
ekskalifowi poborów.

V. KONGRES MIĘDZYNARODÓWKI
KOMUNISTYCZNEJ.

MOSKWA 4,4 (PAT) W najbliższym
czasie rozpocznie się piąty kongres Komi-
terna, na którym rozpatrywane będzie zagad-
nienie narodowościowe, a mianowicie, stosun-
ki partii komunistycznej w Rosji, Polsce
i Czechosłowacji do zagadnienia narodowo-
ściowego. Poza tem porządek dzienny obejmu-
je rozpatrzenie zagadnienia programowego
sprawy położenia inteligencji, międzynaro-
dówki chłopskiej, faszystów a wreszcie wybo-
ry do komisji wykonawczej.

PIEGI

radykałnie usuwa od 20 lat znany

KREM LANOL

885-0

— Komunikat.

Dnia 6 kwietnia br. o godz. 7 wieczor-
em w sali Małstrów Fabrycznych ul. Pańska
74 odbędzie się Przedstawienie Teatralne.

Szczegóły w programach. Bilety do na-
bycia w biurze Teatr. „Rozwój” ul. Podlesna
4, i w miejsc. sprzedawczych.

NA MARGINESIE.

Dobry przykład.

Wszystkie napisy miejskie w Bielsku są niemieckie. Magistrat rozsyła oficjalne papiery po niemiecku z napisem: „M. Bielsk, czasowo należący do Polski.“

Policja państwowa zaprotestowała przeciw takiemu stanowi rzeczy i nakazała usunięcie tego rodzaju napisów. —

Magistrat m. Bielska, odwołał się do starostwa. Po pół roku nadeszła odpowiedź, odrzucająca rekurs magistracki; wówczas odwołano się do województwa. Po pół roku nadeszła odpowiedź negatywna województwa.

Wtedy odwołano się do ministerstwa spraw wewnętrznych. Od ministerstwa po następnym pół roku nadeszła odpowiedź odmowna.

A napisy niemieckie wiszą w Bielsku jak w Berlinie. —

Kiedy ministerstwo odrzuciło apelację magistratu m. Bielska, wtedy odwołał się do Trybunału Administracyjnego. —

Dalszy ciąg tej tragifarsy, jest do przewidzenia.

Za pół roku nadejdzie od Trybunału Administracyjnego odpowiedź odmowna.

Wtedy magistrat odwoła się do pana Prezydenta.

Za pół roku nadejdzie odpowiedź odmowna.

Wtedy magistrat odwoła się do Ligi Narodów, z zażaleniem na ucisk polski.

Za dwa lata przyjedzie komisja Rady Ligi, do zbadania „sporu“ na miejscu.

Za trzy lata, przekazanie „sporu“ trybunałowi w Hadze.

Za pięć lat plebiscyt w Bielsku.

Za siedem lat będziemy już mieli wolne miasto Bielsk, pod przewodem Wysokiego Komisarza Ligi Narodów i... wylanie policji państwowej i starostwa.

Napisy pozostaną po niemiecku, napis „m. Bielsk, czasowo należy do Polski“ będzie zamieniony na „m. Bielsk — Freistaat.“ a my zupełnie słusznie zostaniemy ukarani za znęca nie się nad „mniejśzościami“.

Czy aby nie lepiej zmienić konstytucję i równouprawnić w Polsce język niemiecki, rusiński oraz, żargon.

Przecież faktycznie, jak widać z przykładu m. Bielska, niema siły, która by mogła zmusić Niemców do szanowania państwowego języka. Taddy.

Czy robić z pociągu bożnicę.

ZYDZI TEGO ŻĄDALI ALE JESZCZE CHWILOWO ICH PROJEKTU NIE ZAACEPTOWANO.

W odpowiedzi na interpelację sejmową posła rabina Szapiry w sprawie rzekomego zabrania przez funkcjonariuszy kolejowych pasażerom żydom odprawiania w pociągach modłów, p. minister kolei przesłał na ręce marszałka Seimu wyjaśnienie, w którym stwierdza, że rozporządzenia wzbraniającego podróznym wyznania izraelskiego odprawiania modłów w pociągach nie było. Zaznaczyć jednak należy, że swoboda wykonywania praktyk religijnych w miejscach publicznych gwarantowana art. 111 Konstytucji, ograniczona jest przepisami dotyczącymi porządku publicznego i obyczajności publicznej.

Wskazywanie praktyk religijnych, a w szczególności dla nałożenia t.zw. filakserji, odnośna osoba zazwyczaj obnaża ramię i odchyła koszulę niemal do szyi. Obnażenie ciała w przedziale kolejowym, przeznaczonym dla osób obojga płci i wszystkich wyznań jest niedopuszczalne, zarówno ze względów higienicznych. Z powodów wyżej przytoczonych, osoby modlące się w miejscach publicznych przystosować się winny do właściwych przepisów, mających na celu zachowanie porządku i obyczajności.

WIADOMOSCI Z KRAJU

Pożar aeroplanów na lotnisku.

(k) Na lotnisku w Bydgoszczy zdarzył się następujący wypadek: Jeden z maszynistów aeroplanowych puścił w ruch motor samolotu, aby wypróbować jego sprawność. Nagle benzyna znajdująca się w zbiorniku zapaliła się — jednocześnie cały samolot stanął w płomieniach. Jak na nieszczęście obok płonącego aeroplanu stał drugi, który w mgnieniu oka także się zapalił i spłonął. Straty milijardowe.

Panama budowlana w Krakowie.

(k) „Ilustrowany Kurjer Codzienny“ donosi w związku z panamą budowlaną przy budowie PKO. w Krakowie, aresztowano architekta Janusza Zarzeckiego, który prowadził budowę. Sensacyjne aresztowanie to jest dalszym ogniem akcji śledczej i odbiło się w mieście głośnie echem.

Wzrost drożyzny w Krakowie.

(k) Komisja parytetyczna ustaliła wzrost drożyzny w Krakowie w drugiej połowie marca w porównaniu z pierwszą połową na 1,83 proc. wzrost drożyzny na cały marzec na 5,79 proc.

Bocian panny Janiny.

(k) Zamieszkałej na Woli pod Warszawą p. Janinie Zwolińskiej, zdarzył się niezwykle wypadek. Oto do do okna jej, zastukali

dziobem zawczasie przybyły z Afryki i przemrznięty bocian. Niezwykłego gościa wpuszczono do mieszkania i postarano się go rozgrzać i nakarmić. Udało się to ku obopólnemu zadowoleniu i sympatyczny przybysz zainstalował się w mieszkaniu na dobre. Żywi się mlekiem i kartoflami z wypuszczany co pewien czas na podwórze sam wraca czemprędzej do ciepłego mieszkania.

Żydzi przeciw podatkowi.

Lwowski „Tageblatt“ z dn. 29 marca drukuje artykuł posła Frostiga przeciwko podatkowi, które „zerzą rozpacz wśród ludności miejscowej“ (czyli żydów). Stanowisko żydów określa autor dwoma wyrazami: krzyżymy i protestujemy.

Posłowie żydowscy — informuje autor — odbyli już szereg narad, jak wpłynąć na rząd, by nie niszczył kupiectwa żydowskiego; biegają oni wciąż z interwencjami, a walka ta jest „walką między istotnymi możliwościami, a ten, co zdaniem p. Grabskiego możliwe jest w Polsce“.

„Zrujnuje się w tej walce setki, a nawet tysiące egzystencji żydowskich... „A może tego chce właśnie rząd obecny?“

Rząd obecny — wiemy to, niestety, aż za dobrze, jest w stosunku do żydów najbardziej ze wszystkich chyba rządów w Polsce tolerancyjny. Tym dziwniejsze i jaskrawsze jest wobec tego stanowisko żydów w sprawie podatków, które widzimy, zwalczają niedwuznacznie.

Kaleidoskop światowy.

Lekcja taktu — Przekleństwo piękności — Żywa biżuterja.

Znany w Ameryce milijarder i właściciel największej na świecie fabryki samochodów, Ford, zajmujący się gorliwie sprawami społecznymi, podyktował reporterowi dziennika „The Sun“ następującą uwagę:

Ogłosiłem w piśmie, iż potrzebny mi jest wykształcony fachowiec dla objęcia jednego z działów mojej fabryki. W dzień później odwiedził mnie wytworny młody człowiek i przedstawił swoje dyplomy i świadectwa. Poprosiłem, ażeby przyszedł nazajutrz i w międzyczasie zdecydowałem się powierzyć mu to wysokie i odpowiedzialne stanowisko. Nazajutrz przychodzi i rozpoczyna ze mną rozmowę od słów:

— Czy pan nie jest słaby? Wczoraj, jak mi się zdaje, nie był pan tak blady i wyglądał zdrowiej.

— To nietaktowne zapytanie zadecydowało o jego u mnie karierze. Zwróciłem mu jego dokumenty, mówiąc:

— Pańskie pozbawione taktu zapytanie świadczy, że w stosunku do interesantów i podwładnych będziesz pan równie nietaktownym. Człowiek z taktem nie zadaje pytań,

które mogą być dla kogoś przykre i niepokojące.

Zdawałoby się, że sława kobiety zdobyta przez piękność stanowi cel najbardziej pożądanym dla niewieściej ambicji. Panna Edyta P. czarująco piękna Amerykanka, premiowana na wielkim konkursie piękności w stanie Ohio, doznała jednak w tym kierunku wielkich rozczarowań. Pierwszy dzień tryumfu jej niezwyklej urody był jednocześnie ostatnim dniem spokoju i szczęścia.

W przeciągu jednego, jedyne go miesiąca skarży się piękna panna Edyta, sprawozdawcy jednego z dzienników amerykańskich — otrzymała nie mniej nie więcej tylko 3718 ofert małżeńskich. Wśród tych panów, zgłaszających się o moją rękę, znajdowali się żołnierze, uczeni, milionerzy, pucybuty, kupcy, za wodowi gracze w bilard, inżynierowie, zamiast tarze ulic, biali, murzyni i Chińczycy — krótko mówiąc, przedstawiciele wszystkich zawodów i wszystkich ras. Wielu mężożyzn porzucało dla mnie z tego powodu swe narzeczone, skutkiem czego stałam się mimowoli sprawczynią niejednego wielkiego nieszczęścia i celem ostrych zarzutów.

Najgorszym jednak jest to, że mój narzeczony, którego szczerze kochałam, zwrócił mi słowa, oświadczając w liście pożegnalnym

woli poszukać sobie na żonę mniej piękną kobietę.

Liczni cudzoziemcy, którzy corocznie odwiedzają Madryt i Seville, aby podrażnić swoje nerwy widokiem walk byków, spotkali się wkrótce z wielkim rozczarowaniem. Za kilka lat bowiem będą w Hiszpanji walki byków i toreadorzy należeli już do przeszłości.

Od dwóch lat zainteresowanie się walkami byków osłabło w Hiszpanji wydatnie. Frekwencja publiczności maleje, natomiast wzrastają wymagania toreadorów tak, iż walka byków, która dawniej była świetną materjalną imprezą obecnie jest przedsięwzięciem grożącym deficytem. Pisma hiszpańskie donoszą o wielce charakterystycznym w tym kierunku fakcie.

Oto w ubiegłym tygodniu zapowiedziano w Madrycie z wielkim nakładem reklamy walkę byków, w której mieli brać udział najslawniejsi „toreros“. W tym samym dniu miał się odbyć mecz piłki nożnej pomiędzy drużyną madrycką a drużyną Seville. Bilety na mecz futbolowy rozkupiono co do jednego. Zainteresowanie walką byków było tak słabe, że impresario widowisko odwołał.

Maleje również ciągle ilość toreadorów, wskutek czego ci, którzy jeszcze pozostali domagali się nadmiernie wysokich gaży.

Wszystkie te objawy wskazują na to, że niedługo już nadejdzie czas, gdy taki zarbytek barbarzyństwa, jakie są walki byków, zostanie wvrucowany z Hiszpanji.

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE.

Import z Jugosławii.

(—) Po pobieżnym nakreśleniu ogólnej sytuacji gospodarczej należy się bliżej zaznaczyć o stosunkach handlowych z Polską. Jak wiadomo ratyfikowała Skupszczyzna białogrodzka traktat handlowy z Polską. Była to pierwsza jednomyślna uchwała od czasu istnienia parlamentu Jugosławiańskiego. Wskutek dogodności, jakie daje traktat sferom handlowym obu państw, winna się wywiązać żywsza wymiana towarów. Zgodzono się obustronnie na najdalej idące uprzywilejowania celne, poza wolnościami transytowymi zgodziła się Jugosławia na wywóz cukru, nafty, dalej pozwala Polska na przywóz wina.

Jugosławia jako kraj typowo rolniczy eksportuje w pierwszej linii zboże, bydło mięso i drzewo, jednakże również szereg artykułów, nadających się na eksport do Polski jak tytoń, owoce południowe, wino, oliwę, kokosy, jedwabiu, skóry surowe i t. d. Do cenniejszych artykułów mineralnych zalicza się bauxyt, surowiec, z którego się wyrabia aluminium, a którego głównym odbiorcą są Niemcy. Z powodu nierozwiniętego przemysłu wywozi się cenny ten surowiec jak i szereg innych za granicę. Kwestia eksportu tytoniu, jest w roku bież. aktualniejszą niż w innych latach, z powodu nader dobrych żniw. Jugosławia w ostatnich latach pokrywała przeważnie zapotrzebowania własne, a w roku obecnym z około 20,000 000 kg. olbrzymiego zbioru, może wywieźć kilka milionów kg.

Z owoców najważniejszą pozycją są śliwki, o różmiarach także pozycji niech świadczy fakt, że samych suszonych śliwek przeznaczono w br. na eksport 5 500 wagonów. Prócz tychże eksportuje się dużych ilościach świeże owoce, oraz przerabia się takowe na powidła a wprost na osobną gałąź przemysłu wzniosła się fabrykacja śliwowych. Ponieważ w ubiegłym roku pojawiły się nie zupełnie dobre towary na rynku i zagranica zaczęła się zrażać, konfiskują władze w br. wszelkie nie należycie ususzone partje towarów.

W roku b. istnieje w Jugosławii pewien kryzys dla plantatorów winnych. Według statystyki ostatnich tygodni znajduje się jeszcze 15 milionów hkltr. wina niesprzedanego w kraju. Należy dodać, że Jugosławia co do produkcji wina stoi na 6 miejscu, a produkuje około 5 milionów hkltr. rocznie. Celem zwiększenia wewnętrznej konsumpcji zamierza się znaczne podwyższenie opłat podatkowych na piwo i wódki z równoczesnym obniżeniem opłat fiskalnych na wino. Celem zwiększenia eksportu zniża się taryfy przewozowe dla transportu wina, daje się eksportom kredyty, itp. W ostatnim czasie nawet specjalna konferencja przedstawicieli producentów winnych, ministerstwa rolnictwa i przemysłu i handlu oraz delegatów Czechosłowacji obradowała nad większym wywozem

do Czechosłowacji.

Dalsza ważna pozycja wywozowa są skóry surowe, wielkie bydłce, oraz owce, które się przeważnie eksportuje do Niemiec. Prócz szeregu owoców południowych, oliwy, sardynki i innych amrynatów, liści bobkowych, specjalnych owoców Dalmacji na olejki eteryczne jak rozmaryn i marasze (Maraschini), chryzanthem, z którego się słynny dalmatyński proszek na owady wyrabia, tanin eksport do garbowania, z którego odnośny syndykat dziennie 7 wagonów produkule, posiada Jugosławia cenne minerały jak wspomniany poprzednio bauxyt dalej marmur, siarkę, pyrit, chrom, molibdena, mangan, amoniak, itd. Powyższe cenne przedmioty eksportuje się w znacznej części w formie surowej, gdyż przemysł własny jest jeszcze nierozwinięty.

Największą część eksportu kieruje Jugosławia do Włoch, i to drzewo, bydło i cement do Austrii. Czech i Szwajcarii eksportuje przeważnie artykuły żywnościowe, do Niemiec i Francji w przeważnej części swe minerały i inne surowce.

Jak z powyższego wynika istnieje mimo konkurencyjnego dla Polski stanowiska Jugosławii (eksport drzewa i zboża) cały szereg artykułów mogących zainteresować naszych importerów, tem więcej, że pewne artykuły na przykład śliwki bośniackie kupujemy via Gdańsk—Anglia; a również garbniki, importujemy w znacznych ilościach. Jednakże więcej od importu, winna Polska zainteresować możliwość eksportu do Jugosławii, która może się stać podatnym rynkiem zbytu dla polskiego przemysłu.

ŚWIADWECTWA POCHODZENIA TOWARÓW.

(—) Dowiadujemy się z min. przemysłu i handlu, że uznawane będą przy handlu zagranicznym polskimi towarami tylko takie świadectwa pochodzenia towaru, które są wystawiane przez Izby handlowo-przemysłowe tych okręgów, w których znajduje się zainteresowany zakład wytwórczy, eksportujący towary. Chodzi w tych wypadkach wyłącznie o te kraje, z którymi zawarte zostały umowy handlowe.

PODWYŻSZENIE CŁA NA KAPELUSZE.

(—) Do Sejmu wniesiony został wniosek o podwyższenie cła o 100 proc. na kapelusze zagranicznych. Stoi to w związku z memorjałem przemysłowców w sprawie ochrony celnej na wyroby kapelusznicze.

LIKWIDACJA „DEMATU“.

(—) Jak nas informują, oddział likwidacji demobilu wojskowego „Demat“ ma ulec rozwiązaniu. Motywem tego jest zakończenie

głównej części jego zadań. Pozostałe sprawy mają być przekazane komisowo jednemu z prywatnych towarzystw pod kontrolą rządu

Warszawska giełda oficjalna

GOTÓWKA.

Dolary 9,350 000—9,300 000

CZEKI.

Belgia 453 500—447 500

Holandja 3,465 000—3,445 000

London 40,275 000—40,000 000

Nowy Jork 9,350 000—9,300 000

Paryż 545 000—533 500

Praga 275 750—268 000

Szwajcaria 1,630 000—1,620 000

Wiedeń 132.10—130.85

Włochy 410,000—406,250

Złoty frank 1,800 000

Milionówka 1,000 000—1,050 000

Bony złote 1,350 000—1,400 000

Pożyczka dolarowa 4,950 000—4,940 000—4,965 000

Tendencja cokolwiek słabsza.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 24,75—23,25—23,5
Bank Handlowy 24,5—23—24 Bank dla H i P 4,4—4,3—4,4 Bank wileński pryw. 0,350—0,325
Polski Bank Handlowy 8—8,5 Bank przem. 1,75—1,5—1,65 Bank Zachodni 9,5—8—9,5; 6 em 8,25—8 Bank Związku Ziemi 0,775 Bank Przem. polsk 5 em 0,500—0,550 Cera 0,775—0,850 Grodzisk 2,8—2,9 Kijewski 1,425—1,2—1,375 Przemysł chemiczny 15—14,5—14,8 Puls 1,475—1,5 Wildt 0,650 Elektryczność 6,45 P. Tow. Elektr. 0,675—0,725—0,690 Brown—Bowers 3,5—3,6 Kabel 4 Siła i Światło 2,1—2,075—2,15 Chodorów 18,5 Czersk 2,5—2,6—2,4 Częstocice 8,9—9,75—8,7 Gosławice 5 Michałow 2,5 War Tow F Cukru 15—14,25—14,75 Firlej 3,35—3,2—3,325 Łazy 0,550—0,400—0,450 Drzewny P i H 1,725—1,75 Węgiel (1) 17,5—18,75—18,75—18,5 (2) 18,25—19—18,5 (3) 19,5 (3) 19,5—21—21,5 (4) 22 Nafta 1,9 Nobel 6,5—6,05—6,25; 6 em 5,85 Lenartowicz 0,750—0,650 Cegielski 2,05—1,95—2 Ostrowiec 6 Lilpop 2,5—2,325—2,4 Modrzejów (1) 32,5 (3) 36—37—36,5 (5) 40,5—39,5—40 Norblin 2,65—2,55—2,6 Orthwein 1,9—2—1,95 Ostrowiec 38—35—36 Parowoz 1,475—1,4 Rohn 1,5 Rudzki (1) 6—5,6 (2) 5,95—5,3 (3) 6,7—5,95—6,15 dr 6,5; 5 em 5,6—5,2—5,375 Starachowice 13,9—13,225—13,375 Maszyny i narz roln 1,35—1,4 Ursus 4,35 Wulkan 17,5 Zyrardów 1,450,0—1,375,0—1,385,0 Belpol 0,325 Borkowski 5—4,8—4,95 Jablkowscy 0,625—0,650—0,580 Polbal 0,725 Lloyd 0,550 Synd. Roln 8,75—8,6 Zach T dla H i P. 1 Żegluga 0,740—7 em 0,675—0,660 Haberbusch 24—23,5 Dźwignia 0,825 Kluczew 1,2—1,05 Granum 0,625—0,650 Mirków 6,9 Spirytus (2) 8,1—7,5 (3) 8,1—7,5 (4 i 5) 8,25—8—8,05.

Ustawa o ochronie lokatorów.

3) W razie sporu wynajmujący winien udowodnić, że istnieje ważna przyczyna wypowiedzenia. Jeżeli rozwiązanie najmu żądano na zasadzie litery, a) ustępu 2 artykułu 11, a żaległość powstała z powodu sporu o wysokość komornego lub opłat dodatkowych, należy rozwiązanie odmówić, gdy najemca, skoro sąd lub urząd rozjemczy uzna wyższą kwotę za uzasadnioną, bezzwłocznie oświadczy, iż na podwyższenie się godzi i w ciągu 7 dni żaległość uiszcza; przepis ten nie ma zastosowania, jeżeli najemca nie uiszczył w czasie właściwym niespornej części komornego i opłat dodatkowych.

4) Nieważne jest wszelkie całkowite lub częściowe zrzeczenie się przez najemcę lub podnajemcę praw z tego artykułu mu służących. W pisemnych umowach podnajmu wolno jednak zastrzedz, iż pewne zdarzenie, mające doniosłe znaczenie dla najemcy, będzie stanowiło ważną przyczynę wypowiedzenia lub rozwiązania podnajmu.

6) W b. dzielnicy austrjackiej wywołanie dzenie pozasądowego nie stanowi tytułu egzekucyjnego.

ARTYKUŁ 12.

1) w razie śmierci najemcy, jego wstę

ni, zstępni, współmałżonek i rodzeństwo, którzy do chwili jego śmierci stale z nim mieszkali, wstępują w umowę najmu i odpowiadają niepodzielnie, za wynikające z tej umowy zobowiązania, o ile nie zrzekną się tego prawa wobec wynajmującego. Przepis ten nie ma zastosowania do osób, które w chwili śmierci najemcy posiadały inne mieszkanie.

2) Prawa najmu pomieszczeń handlowych, przemysłowych i innych pomieszczeń zarobkowych, wynikające z niniejszej ustawy, przechodzą na spadkobierców najemcy, o ile spadkobiercy tym samym lokalu nadal prowadzą.

ARTYKUŁ 12 a.

Obowiązki i prawa najemcy i wynajmującego, wypływające z niniejszej ustawy, stosują się odpowiednio do podnajemcy i najemcy, o ile w ustawie tej wyraźnie inaczej nie postanowiono. Podnajemcy pozbawieni są prawa żądania przedmiotu najmu na prawach najemcy, o ile nastąpi umowa wynajmującego z najemcą na szkodę praw podnajemcy. O sprawach wytoczonych przeciwko najemcy z rzadaniem eksmisji, winni być zawiadomieni podnajemcy pod rygorem bezskuteczności wyroku sądowego przeciwko tym ostatnim. W razie zgaśnięcia praw najemcy sąd lub urząd rozjemczy, może orzec, że podnajemca, który zajmuje część lokalu przynajmniej od trzech mie-

sięcy, pozostawiony będzie nadal w używaniu zalety części pomieszczenia na okres do 6 miesięcy.

URZĘDY ROZJEMCZE DO SPRAW NAJMU.

ARTYKUŁ 13.

1) Urzędy rozjemcze do spraw najmu będą utworzone w tych miastach i miejscowościach fabrycznych, które przy ostatnim spisie ludności miały ponad 20,000 mieszkańców. W innych gminach można je utworzyć na żądanie wyrażone uchwałą rady gminnej. W miarę potrzeby można w jednej miejscowości utworzyć kilka urzędów.

2) Koszty, połączone z utworzeniem i działalnością tych urzędów, ponosi gmina.

ARTYKUŁ 14.

1) Przewodniczącym urzędu i jego zastępcę mianuje — o ile możliwości z pośród osób mających wykształcenie prawnicze — prezes sądu okręgowego. Reszta członków mianuje także prezes na przedstawienie naczelnika (burmistrza) gminy, w której urząd ma siedzibę. Połowa tych członków musi być powołana z pośród mieszkańców.

(Dziennik i zachowaj)

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Sobota dnia 5 kwietnia Wincentego Fer.

— Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 65)

Dziś po pol. „Maskota”, wiecz. „Wesele”

Jutro po pol. „Jutro pogoda”

Teatr Popularny (Ogrodowa 15)

Dziś po pol. „Ogniem i mieczem”, wieczorem

„Obrona Częstochowy”

Jutro po pol. i wiecz. „Obrona Częstochowy”

Filharmonja (Dzielna 20)

„Luna” (Przejazd 1)

Po południu „Helena i upadek Troi”

Wieczorem „Tragedja podlotka”

„Casino” (Piołkowska 67)

„Messalina” II seria

„Odeon” (Przejazd 2)

„Król naltowy”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Jego trzy ofiary”

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Z tysiąca i jednej nocy”

Hale Chrześcijańskie, Aleje Kosciuszki 18

Otwarte codziennie od 8 rano do 7 wieczór.

Wiadomości bieżące

— Z poczty.

Jak się informujemy — zarządziły władze pocztowe, że wszelkie opłaty pocztowe, wyrażone we frankach i centymach, ciężące na paczkach, pochodzących z zagranicy, oraz na paczkach, zwracanych z zagranicy do Polski, winny polskie urzędy wymiany wpisywać do kartki należnościowej, w łącznej kwocie w markach polskich, według kursu złotego w dniu nadejścia paczki.

Urzędy oddawcze obowiązane są kwoty powyższe pobierać od adresatów przy doręczaniu paczek. (pap)

— Wzrost drożyny oblicza się nadal w markach polskich.

Dowiadujemy się, że projektowany system obliczania wzrostu drożyny według parytetu złota, lub też kursu dolara został zamieniony. Min. Spraw Wewn. na podstawie opinji Min. Pracy i Op. Społ. jak i Min. Skarbu oświadczyło się za utrzymaniem dotychczasowego obliczania wskaźnika wzrostu kosztów utrzymania. (pap)

— Terror strajkowy.

Wczoraj około godziny 10 przed poł. do pracowni krawieckiej Jana Justa Aleje Kosciuszki Nr. 41, wtargnęło kilkunastu strajkujących i ciężko pobili pracujących u niego rzemieślników.

Odmaczał się zwłaszcza „Lojowy ideowicz” Józwiak Kilńskiego Nr. 104, który obcasami tłukł pracujących.

Jedną z poranionych musiał się udać do szpitala do Pogotowia Ratunkowego, celem opatrzenia ran pozostałych po argumentacji „towarzyszy”.

Analogiczne zajścia miały miejsce w warsztacie u p. Chojnackiego, Majewskiego i innych. Wszędzie spisano protokoły, celem pociągnięcia przedstawicieli „gnębnego proletariatu”, do odpowiedzialności.

Warto, aby władze bezpieczeństwa publicznego, dokładniej zbadały przyczyny tego rodzaju wystąpień i zareagowały odpowiednio na tego rodzaju debjuty towarzyszy z pod czerwonego buńczuka.

— Wahania cen.

W związku z posiedzeniem Komisji Rzeczników, odbytem w dn. 1,4 rb. w Wydziale statystycznym Magistratu, podajemy szereg danych, obowiązujących zmiany, jakim uległy w II połowie marca rb. ceny poszczególnych artykułów, służących za podstawę do obliczenia zmian kosztów utrzymania. Komisja Rzeczników stwierdziła, iż z artykułów żywnościowych najbardziej staniały: jaja, których średnia cena z ubiegłego okresu z mk. 242,500, za sztukę spadła na 221,750

s. t p.

HELENA LISIECKA

z Krygierów

Opatrzona Sw. Sakramentami po ciężkich cierpieniach zmarła dnia 4 kwietnia 1924 r. przeżywszy lat 49.

Ekspozycja zwłok ze szpitala przy ul. Drewnowskiej № 75 do kościoła Sw. Krzyża odbędzie się w sobotę dnia 5 bm. o godz. 5 po poł. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w niedzielę 6 bm. o g 9 rano. Wyprowadzenie zaś zwłok na Stary cmentarz katolicki tegoż dnia o g. 4 po poł. O czem zawiadamiają w smutku pograżeni.

Mąż, dzieci i rodzina.

Wybory do komisji szacunkowych.

Zgodnie z art. 13 Ustawy z dn. 11-VIII-1923 r. o podatku majątkowym, Rada Miejska w dn. 3 bm. zatwierdziła ustalone przez Konwent Seniorów listy kandydatów na członków komisji szacunkowych do spraw podatku majątkowego. Listy te obejmują następujące nazwiska:

dla I Urzędu Skarbowego:

Bielski A., Bruzdziński B., Biederman Rob., Baum L., Franta St., Friedrich Al., Guterma L., Gisko G. D., Holgreber A., Kłopotowski M., Hofman R., Kuzitowicz St., Lipiński Al., Lipiński Ant., Luba S.; Majewski H., Mirenberg A. R., Paluszkiewicz L., Poh R., Pakuła I. M., Piotrowski A., Rytelewski B., Rozenberg L., Szulc E., Suwalski Ant.; Taubwurcel W., Tomaszowski K., Urbański K., Zakrzewski Fr., Zand M.

dla II Urzędu Skarbowego,

Bieliński St., Borkowski K., Behnke R.

Brzozowski K., dr. Baumgart S. A., Bogdański E., Freulich S., Glugla Fr., Gomulak M., Heine R., Herbst W., Hamburgski E., Jurkowski St. Jaranowski Fr., Knoch G., Kozłowski A., Kotkowski G., Kratsch E., Królewski A., Konarzewski W., Krasucki M., Makówka A., Restel A., Sokołowski Jan, Sochaczewski II, Świątowski Sz.; Wolski K., Wojciechowski Cz., Woldysławski M. i Zybenberg P.

dla III Urzędu Skarbowego.

Bartczak St., Berman A., Bote; Gryglowicz T., Goldfeder W., Grunberg, Kościelniak Wl. Kofackowski L., Karoff O., Aleinber P., Landau Sz., Lubotynowicz inż., Macher Z., Mizeracki C., Mlotkiewicz Sz.; Minberg Sz., Nowacki F., Pfeiffer H., Pogonowski J., Plockier S., Spodnkiewicz A., Perski I. M., Suwalski J., Turski F., Tempelhof L.; Weigt E., Włodarski J., Wyrwich A., Włodawski B., Zukowski B.

czyli o 8,6 proc. mięso wołowe, którego cena obniżyła się o mk. 3,466,000 na 1 kg. na mk. 3,334,000 czyli o 3,2 proc, ryż o 2,5 proc. chleb żytni o 1,2 proc. słonina o 1,9 proc

Podrożały zaś: masło z mk. 8,743000 za 1 kg. na mk. 9,664500, co daje zwyżkę 10,7 proc. cukier kryształ z mk. 2,062000 za 1 kg. na mk. 2,137000 czyli o 3,7 proc, herbata wykazuje zwyżkę 2,9 proc, kawa zboż. — 8 proc.

Z artykułów opałowych komisja stwierdziła zniżkę węgla o 8 proc. pozatem ustalono z odzieży zwyżkę koszuli o 4,2 proc. z obuwia — kamazy o 15 proc. cena zelówek wzrosła o 10 proc. Ceny pozostałych pozwoj odzieżowych, jak również wydatków kulturalnych i usługi utrzymały się na poziomie ubiegłego okresu.

— Podatek miejski od umowy o przeniesieniu własności nieruchomości.

Magistrat zatwierdził statut o poborze na rzecz miasta opłaty od umów o przeniesienie własności nieruchomości. Opłata ta wynosi 4 proc. sumy, która służy za podstawę wymiaru państwowej opłaty stempowej od danej umowy i odpowiadają za nią solidarnie nabywca i sprzedawca. Od opłaty tej wolne są umowy podlegające podatkowi spadkowemu i od darowizny. (bip)

— Dom starców i kalek nie zostanie umiastowiony.

Jak donosiliśmy, w ciągu dłuższego czasu toczyły się pertraktacje między zarządem chrześcijańskiego towarzystwa dobroczynności, a magistratem w sprawie umiastowienia domu starców i kalek przy ul. Narutowicza.

Po wielokrotnych konferencjach porozumienia osiągnięto z powodu kilku punktów spornych, a głównie tyczące się składu osobowego zarządu towarzystwa.

Wobec takiego stanu rzeczy pertraktacje zostały przerwane i dom starców i kalek nie zostanie umiastowiony. (bip)

— Nowa instytucja magistracka.

Magistrat postanowił na wniosek wydziału gospodarczego powołać do życia przy tym wydziale instytucję pod nazwą „Ubezpieczenie ruchomości gminy miejskiej w Łodzi”. Instytucja ta, mająca na celu gromadzenie miejskiego funduszu na pokrycie strat, ja-

kieby mogły wynikać z pożaru, stanowi samo dzielną jednostkę administracyjną magistratu, posiada własne fundusze i rządzi się autonomicznie. Na cele tej instytucji stoi rada za rządząca, w skład której wchodzi ławnik wydziału gospodarczego, powołani przez magistrat po jednym przedstawicielu z oddziałów obrachunk. i podatkowego, oraz 4 radni. Od ruchomości, podlegających ubezpieczeniu pobiera się składkę ubezpieczeniową w wysokości 5 proc. rzeczywistej wartości tych ruchomości. (bip)

Teatr i sztuka

„WESELE”

Stanisława Wyspiańskiego.

Jeżeli teatr łódzki uważany jest jako placówka kulturalna a nawet jako taki otrzymuje subwencje rady miasta, tedy i słuszenie należałoby żądać od niego, aby zadaniu swemu czynił zadość.

Ostatni jego repertuar stał jednak nie zawsze na należywym poziomie.

Wprowadzenie takich sztuk jak „Polowanie na meczyn” czy też „Cudowne mezdjum” nazwać można — wyrażając się jaknajogledniej — niefortunne. Podobnie na sobotę, popołudniowych przedstawieniach, na które tradycyjnie uczęszcza młodzież kształcąca się, nie bywają uwzględniane potrzeby tej ostatniej: bo wątpliweo bardzo, czy dużo dorobku intelektualnego wyniesie np. z „Makoty” lub „Jabluska”.

Z tem większą radością należy w tem przywitać wznowienie „Wesela” Wyspiańskiego.

O samej sztuce mówiono i pisano już tyle, że ani czas ni miejsce jeszcze parę konwencjonalnych dziennikarskich uwag dodać. Zresztą potężny ten utwór Wyspiańskiego stał się dramatem narodowym tak popularnym, że niema chyba nikogo, kto by go nie znał. Niema też żadnej polskiej sceny; która go nie wysławiała. Najświetniej jednakowoż wypada „Wesele” w Krakowie tam gdzie żyje jeszcze duch i tradycja Wyspiańskiego, gdzie rzecz nosi barwę czegoś lokalnego z niedalekiego wczoraj.

Zatem żadnemu chyba miastu nie jest dramat ten tak bliski, i nigdzie nie grają go z takim patosem prawdy jak tam.

Z niewnem tedy niedowierzaniem przy-

byłem na onegdajszą premierę. Zresztą nie-słusznie.

Sztukę cechowała staranność i zrozumienie. Dużo wglębienia się i stylu. Pomimo jednak dobrych chęci dyrekcji sztuka nie wy-stawiono tak jak należało. Role obsadzono niezbyt trafnie (np. Stańczyk) oraz niektórzy artyści zmuszeni grać duże role jednocześnie, nie zdążyli w tak szybkim tempie zmieniać garderobe, że np. Widmo w osobie p. Krasno-wieckiego występowało we frakowych spod-niach i balowych pantoflach.

Wprawdzie p. Starska przy pięknej grze była wszystkim tylko nie Zydówka-Rachela. P. Bonecki rolę dziennikarza ujął zbyt dramatycznie. Pomińmy błędy dyrekcji zdarzające się tu i ówdzie przy niedomaganiach natury technicznej — a pochwalić be-dziemy musieli ogół grających. Na czoło ich wybil się Kosiński i Pawłowski artyści z tra-dycja Wyspiańskiego, oraz Komornicki jako kapitalny Czepiec i imponujący Wernychora.

Ze sportu.

— Walki francuskie w cyrku Ciniselli.
W 46 dniu turnieju walczyły pary:
1. Śpiewaczek — Hamela, 2. Czarna Maska — Michelson. 3. Ujbo — Anselesku.
W walce I pary przewagę ma Śpiewaczek, Hamela zaś broni się skutecznie. Wynik remisowy.

Walka II pary skończyła się sensacyj-ną klęską Michelsona.

Dobrze usposobiony tego dnia Czarna Maska już w I min. kładzie przeciwnika na łopatkę.

Dość ciekawa walka III pary skończyła się zwycięstwem Ujbo w 23 min.

Gog.
— Z Okręgowego Związku lekko-atle-tycznego.

Poszczególne Związki okręgowe lekko-atletyczne otrzymały z Polsk. Związku lekko-atlet., którym wyznaczył już na przedolim-pijskie lekko-atletyczne zawody eliminacyj-ne szereg zawodników, o znanych w Polsce nazwiskach, polecenie, by powiadomiły swo-ich członków zawodników o wyznaczeniu ich oraz, aby czuwały nad ich przygotowaniem się do zawodów. Okręgowe Związki mają pe-nadto przedstawić kandydatów dodatkowych celem ewentualnego uzupełnienia ułożonej li-sty. (pap)

Dnia 8-go kwietnia tj. we wtorek o g. 8-ej wieczorem w gimn. im. Piłsudskiego Sien-kiewiczza 44 znana autorka dzieł pedagogicz-nych, p. M. Weryho-Radziwiłowiczowa wy-głosi odczyt p. t. — Rozwój samorządnych czynności dziecka. —

Całkowity dochód z odczytu przezna-

szony na rzecz biblioteki Państw. Sem. dla Ochrońniarek w Łodzi. 1161—

— Koncert na budowę pomnika Szopena.

Tow. Muzyczne imienia Szopena, urzą-dza w dniu 6 kwietnia rb. w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej Nr. 92 koncert.

Udział przyjmują: p. Kurnatowski (śpiew), prof. Prażmowski (fortepian) p. Kurnert (skrzypce). Orkiestra Symfoniczna Głównego imienia Kopernika oraz chóry T-wa pod dyrekcją prof. Szczepańskiego.

Początek o godz. 8 wieczór.

— Odczyt dra Margońskiego.

Staraniem Czerwonego Krzyża w nie-dziele dn. 6 kwietnia rb. o godz. 12 i pół w południe w sali kina „Nowości”: Główna Nr. 1, dr. Margoński wygłosi odczyt pt. „Jak zd-bać piękność i zdrowie”.

Wejście na odczyt bezpłatne.

— Zebranie.

Dnia 14 kwietnia rb. w lokalu Tow. Krajoznawczego. Aleje Kościuszki 17, o godz. 8 wiecz. odbędzie się Ogólne roczne Zebranie członków Tow. Ośw. „Wiedza”, na porządku dziennym sprawozdania z działalności Towarzystwa, wyboru zarządu itd. Przed Zebraniem odbędzie się odczyt prof. Cypsa na temat „Wyspiański i jego antyromantyzm”. Na odczycie mogą być obecni i nieczłonkowie „Wiedzy”. 1162—

Zarząd

Banku Spółdzielczego

z odpowiedzialnością udziałami.

w Łodzi, ul. Sw. Andrzeja № 3,

zawiadamia pp. Członków, że dnia 12 kwietnia 1924 r. w sobotę, o godz. 7 i pół po południu w lokalu własnym przy ul. Sw. Andrzeja Nr. 3 odbędzie się

Walne Zgromadzenie

Członków Banku.

Porządek obrady:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1923 rok.
- 2) Zatwierdzenie wydatków administracyjnych na 1924 r.
- 3) Wybory 5 ciał członków Rady Nadzorczej.
- 4) Wnioski członków.

Na mocy § 30 Statutu, sprawozdanie rachunkowe jest do przejżenia w Banku. w godzinach biurowych t. j. od 9 ej rano do 2 ej po południu. 1060—1

Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi.

Prosi swoich członków o przytycie na:

Informacyjne Zebranie

Które odbędzie się w NIEDZIELE dnia 6-go kwietnia r. b. o go-dz. 3 i pół po poł. w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Traugutta (Krótka) Nr. 4. 1076—1

Okazyjnie do sprzedania

dwa domy na jednej posesji przy tem ogród owocowy około 80 drzew, plac 75X120, przy tem dwa pokoje z kuchnią, mogą być zaraz wolne, od tramwaju 10 i 6, bardzo blisko. Cena przystępna część może być pozostawiona na sołate. Informacji udziela gos-podarz Przedziałana 40 od 4 do 7-jej. 1080-2

Stary olów i czcionki

kupuje drukarnia „Rozwój” Al. Kościuszki 4L. 905

Dr. med. BRAUN

specjalista chor.

skórnych i wenerycznych

południowa 23

Przyjm. 8-10, 1-2, 4-8.

958-10

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów.

Gabinet Roentgena i światłolecz. Piotrkowska 144 róg ul. Łwan-gielicka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8. dla pań 5-6

1046

Wielki wybór

drzew owocowych, róż, oraz bzów do sprzedania. Zakład Ogrodniczy Brzezińska Nr. 101. 1012-4

Obuwie dziecięce

wykwintnej roboty poleca firma

„Bo-Bo”

Prunelki ostatnich fason.

Nawrot 7, w podwórzu.

Ceny przystępne. 1023

Oddam

jeden, duży pokój. Wiadomość w sklepie rzeźniczym Szkolna Nr. 15. 1054-3

Slusarz

mechaniczny z dobrą swiadectwami żonaty, bezdzietny, poszukuje posady na wyjazd w miasteczku ewent. w przedsiębiorstwie od zaraz. Łaskawe oferty do Rozwoju pod „Zdolny” 1068-1

Sprzedam

w Pabjanicach nieruchomość z piacem w śródmieściu com drewniany o 9 lokalach wiadomość u Ławickiego. Konstantynowska 15 od godz. 5-jej codz. 988-3

Mechaniczna fabryka wód

gazowych z kompletnym urządzeniem, do sprzedania. Wiadomość na miejscu, Cymera Nr. 7. 1088-3

Zarząd

T-wa Rzemieślniczego „RESURSA” w Łodzi

zawiadamia swych członków, że w niedzielę dnia 6-go kwietnia o godzinie 10 rano w sali przy ul. Kilińskiego 123, odbędzie się

Sprawozdanie Radnych m. Łodzi

Klubu Chrześcijańskiej Demokracji, o stanie gospodarki miejskiej w Łodzi.

na które zaprasza swych członków.

1167—1

Zarząd.

Uwaga Piekarze !!!

Płyty szamotowe (flisy) krajowe i zagraniczne (prawdziwe, przedwojenne Mitscherlingowskie) uznane w całym świecie za najlepsze, nie pękające i niepodpalające. Najlepsze, ulepszone przezemnie **bo ki, ruszta stalowe** oraz wszelkie przyrządy piekarskie od maszyny dzielącej ciasto do strychów ki. **Po cenach najtańszych** i w najlepszym gatunku można kupić tylko w fabryce maszyn piekarskich i cukierniczych

Z. Ornera, Łódź, Szkolna № 1.

Każdy odwiedzający przekona się. (942-5)

Sklep

rzeźniczy z całkowitem urządzeniem wraz z mieszkaniem do sprzedania od zaraz wiadomość Włodzimierska Nr. 10, Koziny. 1064-2

Wdowa

lat 42 bezdzietna posiada trochę gotówki, pozna mężczyznę do lat 50, który ma mieszkanie, może być z dziećmi, w celu matrymonialnym. Zgłoszenia pod „Skromna” do Rozwoju. 1092-1

Akademik

prawnik (wielkopoleń) z lepszej rodziny — obecnie w Łodzi (mówi że dość sympatyczny), które mu zależy na zapoznaniu w celach towarzyskich rodziny ze sfer inteligencji, poszukuje na tej drodze znajomości. Cel matrymonialny niewykluczony. Otwarty Rozwój pod „M. S.”. 1082-1

Potrzebna kasjerka

zgłoszenia „Louvre” restauracja Piotrkowska 86, między 12 a 3. 1090-1

Teatr „SCALA”
Cegielniana 18.

Tylko 2 gościenne występy **Warszawskiej Operetki**

W środę dnia 9 i w czwartek dnia 10 kwietnia r. b.

Nowość!
Clou szlagierów operetkowych

DORINA

Operetka w 3-ach aktach J. Gilberta. Libretto Fr. Grünbauma i W. Sterka. Tomaczenie J. Tuwima.
Grana w Warszawie 100 razy z rzędu przy wypełnionej widowni.

W wykonaniu gwiazd operetkowych i ulubieńców Stolicy.

Józef Redo Mistrz operetki, ulubieniec publiczności
Czesław Kaden Wybitny komik charakterystyczny.
Bolesław Mierzejewski Znakomity amant operetk.
Józef Winiaszkiewicz Niezrównany komit-wodewilista.
Nina Burska Pierwszorzędną komik.

Orkiestra pod dyrekcją znanego kapelmistrza **Stanisł. Nawrota**. — Tańce i ewolucje układu baletm, **Antoniego Luzińskiego**
Dyrekcja: **TADEUSZ HANUSZ**. Reżyser: **JOZEF REDO**. Bilety w kasie teatru od godz 11 rano bez przerwy.

Grand-Kino

Fascynujący — obraz włoski p. t.

„Jego trzy ofiary”

Dzisiaj premiera!

wzruszający dramat życiowy w 6 wielkich aktach z nieporównaną

Marią Jacobini

Najwłaściwie arcydzieło, treść. Przeznaczone wy-
stawa — Początek o 5. oś. o 9 30 (1159-1)

Największy wybór i najtańsze ceny
w Chrześcijańskim Jarmarku Łódzkim
Bronisław Jagoda i S-ka Sp. Akc.
ul. Piotrkowska Nr 44.

Polecamy obf. zaopatr. wszystkie działy w modne i sez. nowości: **wełny, kamgarny na garnitury, spodnie palta, suknie i kostjomy.** Froto, trikotino, satyny, muszliny, kretony, płótna, madapolamy, batysty, zefiry, oksfordy, linciane obrusy, serwetki, ręczniki, chusteczki, kapy, podszewki, kapy pluszowe, kilimy, dywany, firanki, **kołdry watowe, ceraty, hatty, nici, bielizna, kołnierze, krawaty, szelki, skarpetki, pończochy jedwabne, rękawiczki, galanterje.** Prowadzimy dział obuwia damskiego i męskiego, **lakierki najnowszych fasonów.**

Specjalnej uwadze polecamy wielki dział konfekcji damskiej, męskiej i dziecięcej z własnych pracowni, **najmodniejsze palta, garnitury, spodnie, bluzki, suknie, trikotinowe i wełniane, płaszcze gumowe.**

Sprzedajemy na raty. 1127-

UWAGA: Nasz magazyn mieści się tylko na I piętrze.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A na wypłatę Firanki, jedwab trykotina, płótna, na ubrania, suknie, płaszcze, kostjomy, frotte, zefiry, wyspa, podszewki, Leon Rabaszkina Kilińskiego 44. 1207-9

A kredensy, garderoby, tre-
ki ma, łózka szafy, stoły, krzesła sprzedaje, Sienkiewicza 59 mieszkania 21, oficyna, Kiliński. 1352-3

Sprzedam tania różne meble Piotrkowska 134-9. II piętro 1377-1

Power damski „szustka” i męski ki wolne koła sprzedam, Franciszkańska 38-26 1362-3

Centryfuga masłarska i wygniataczka używane do sprzania, Zgierz, Przybyłów 27 S. Pruski. 1359-1

Pryczka do sprzedania Ul. Wełniana Nr. 6 (przy Rzgowskiej) 1388-1

Do sprzedania dwa karawany, kareta i lando III. Przejazd 22, od 8-9 rano. 1401-2

Do sprzedania domek murowany z 11 mieszkaniami i ładny ogród owocowy bardzo tania zaraz. gospodarz, Wolski Gdańska 184. 1400-1

Sprzedam otomanę pluszową i 5 krzesel sprężynowych Rzgowska 27, III p. m. 19. 1393-2

Wielki wybór pasów koalicji w nych, pilek różnych S. Skarzyński Piotrkowska 135 1409-4

Fortepian do sprzedania niedrogo Nawrot 7 m. 14 1410-1

Okazyjnie tania sprzedam maszyny do szycia „Singer” Wólczńska 127, portiernia 1414-3

Meble z pokoju i kuchni sprzedam tania. Przejazd 24 m. I 1418-2

2 maszyny damskie bębnowe i „V S” gramofon gabinetowy 30 płyt sprzedam zaraz Orla 12 m. 21. 1420-2

Sprzedam maszynę pończoszniczą (sanki) Nr. 13-25 cm. szer., bormaszynę i szrubstak Franciszkańska 11 m. I od 5-7 wiecz. 1422-2

Sprzedem sypialkę bardzo ładną tania mogę zamienić na stare meble i maszynę do szycia gabinetową. Rzgowska 31, Ziolkowski. 1415-3

Sprzedam bielizniarkę z lustrem, szafę parę łóżek szafę do książek, 6 krzesel, stół. Krucza 4 m. 18. 1424-2

Różne:

Chłopiec z kaucją zamieszka-
ły na Wilewiczynie potrzebny do roznoszenia gazet. Zgłaszając się do księgarni „Płomyk” Rokicińska Nr 73 1025-3

Poszukuje pokoju, pośrednictwo nie wykluczone. Oferty do Rozwoju pod „Pokoje” i zgłoszenia ul. Leszno Nr. 24 sklep 1358-1

Potrzebna kucharka i dziewczyna. Cegielniana 10, mleczarnia. 1370-1

Poszukuje swata (tak). Oferty pod „55” 1371-1

Mumiejętnie zdolne okryciarki i do sukien potrzebne. Zachodnia 22. 1375-2

Stolarz z warsztatem i narzędziami poszukuje pracy oraz mieszkania w Łodzi Oferty pod „Stolarz” 1363-1

Przyję współnika do piekarni Oferty proszę składać do Rozwoju pod „Wspólnik” 1357-1

Przyjmę baletową do piekarni. Kaucja wymagana. Oferty do Rozwoju dla „Baletowej” 1356-1

Zginał foksterjer suczka, młoda z obrózką Proszę odprowadzić za nagrodą Piotrkowska 132 m. 5. 1364-1

Odstąpię pokój panu z całonocnym utrzymaniem Oferty do Rozwoju dla „A. S.” 1366-1

Obiady w domu prywatnym Pańska 85-18, lewa olicy na I wejście. 1426-2

Potrzebne 2 chemczarki i 2 drobiażdżarki do pralni, przy ulicy Pomorskiej Nr. 7. 1405-3

Potrzebna paniąka do apteki Brzezińska 56. 1394-5

Poszukuję pożyczki dwóch mil jardów mkp., które mogą być zabezpieczone na hipotecę. Wiadomość: Piotrkowska róg Nawrot w kiosku. 1398-2

Poradnik-rządca samotny, energiczny, wiek średni potrzebny. Świadczenie i referencje wymagane. Oferty pod „Pracodawczyni” 1381-2

Potrzebna służąca od zaraz Radwańska 17-2 1380-2

Pokoiu umeblowanemu z osobnym wejściem poszukuję Zgłoszenia pod „Ala” 1392-1

Dziewczynę przyjmę do domowej roboty. Zgłaszać się Pańska 41, ma azya obuwia 1383-1

Siusarz obznajomiony z tokarstwem poszukuje pracy 6-wo Sierpnia Nr. 78, R. Szczępaniak. 1385-1

Potrzebna ekspedjentka. Perfermeria „Violetta” Konstancja Nowska 10 1386-2

STUDENT udziela matematyki, języków. Kilińskiego 96-3 sublokator, godz. 9. 1387-3

Zdolnego robotnika do obróbki drzewa na Grzeczce (Prasmaszyni) poszukuje od zaraz Fabryka mebli Składowa 15 1406-1

Potrzebni chłopcy do praktyki Piotrkowska 69 Perla i Pomorski 1407-1

Przybłąkał się pies czarny pod palany, uszy i ogon obcięte. Odebrać można Napiórkowskie go 81 Fr. Marchwiński. 1408-3

Piesek biały pudel pokoiowy topiąc się w kanale maszyny nowym został wyratowany. Odebrać można za wynagrodzeniem, Nowo-Zarzewska 76 m 15 1425-2

Poszukuje się pracownicy do prowadzenia sklepu tytoniowego. Zgłoszenia do administracji pod „Sklepowa” 1411-2

Potrzebna dziewczyna młodsza do pomocy w gospodarstwie wiejskim i miłująca porządek Kilińskiego 162, skład apteczny 1412-2

Zamienię pokój z kuchnią w śródmieściu, na dwa pokoje z kuchnią. Oferty pod „S. W.” do Rozwoju. 1416-2

Maszynistka z dobrymi świadectwami poszukuje posady w prywatnej instytucji. Oferty do Rozwoju pod „Maszynistka” 1417-2

Malarze zdolni potrzebni S. Dołoszyński Ul. Targowa 33 m. 17 1417-3

Zgłoszę suczka wilczej rasy. Proszę odprowadzić na Zakajna 25, Cegiela. 1419-2

Za odstąpienie małego mieszkania dobrze zapłacone. Oferty do administracji pod „300 złotych polskich” 1421-2

Kasjerka z rekomendacjami i dziewczyna do pomocy potrzebne do apteki Andrzeja 28 1423-2

Koncertowy

stroiciel fortepianów, pianin i fishamoni Gdańska 65, Adolf Wolle. 1035-3

Kasjerka

młoda inteligentna potrzebna do składu win od zaraz. Zgłaszać się Piotrkowska 54, Firma St. Jaworski. 1062-3

Rowery

B-cia Krzemieniec Piotrkowska 178.

Sprzedajemy komplet gamy rowerowych za 19,000,000 miljonów. 1036-5

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 160,000 mk, za tekstem 120,000 mk, zwyczajnie 80,000 mk, wśród drobnych 100,000 mk, nekrologi 120,000 mk, ko-
munikaty 120,000 mk, za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 50,000 mk, za wyraz duże litery 500,000 mk
za wiersz mały, stronica 5 lamów. Tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia
przyjmują się do godz 6-ej po 6-ej dolacza się 50 proc. Za terminowe wychozenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje
przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można za nawiązać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.